

Redactor: Pr. Daniel Avram
Tehnoredactor: Valerian Susan

Luigi Maria Epicoco, *Farsi santi con ciò che c'è
L'amore familiare tra vocazione, santità e creatività*

© Tau Editrice, 2020

© Casa de Editură Viața Creștină, 2021

© Casa de Editură „Viața Creștină”
Str. Moșilor, nr. 26, 400003 Cluj-Napoca
tel: 0264-439018, int.111; 0729-884889
e-mail: viata.crestina@gmail.com
www.viata-crestina.ro

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
EPICOCO, LUIGI MARIA**

**Fiiți sfinți cu ce aveți la îndemână : iubirea în cadrul
familiei între vocație, sfințenie și creativitate / Luigi Maria
Epicoco ; trad. de Cristian Șoimușan. - Cluj-Napoca : Viața
creștină, 2021**

ISBN 978-973-674-185-2

I. Șoimușan, Cristian (trad.)

2

Luigi Maria Epicoco

FIȚI SFINȚI CU CE AVEȚI LA ÎNDEMÂNĂ

Iubirea în cadrul familiei
între vocație, sfințenie și creativitate

Traducere din limba italiană de
Cristian Șoimușan

Cluj-Napoca, 2021

CUPRINS

Cuvânt-înainte	7
1. Chemarea la sfințenie în cadrul familiei	9
2. Instrumente de sfințire în cadrul familie	45
3. A educa și a ne educa pentru iubire.....	73
4. Indisolubilitatea: dar și misiune	103
<i>Înțeles și împlinire</i>	107
<i>Credincioși și necredincioși</i>	110
<i>Sacrament</i>	113
<i>Este oare de încredere împlinirea?</i>	117
<i>Vindecarea eului duce la vindecarea aceluși „noi”</i>	120
<i>Memorie, alegere, creativitate</i>	127
<i>Concluzie</i>	130

și simplu spre păstrare bunurile care trebuie să ajute la întreținerea unei familii, ci din el avem și posibilitatea de a lua ceva de mâncat, chiar și atunci când ne lipsesc cele mai bune ingrediente pentru o masă bună. Asta ca să nu mai vorbim despre frigiderul folosit ca panou, pe care lipim tot felul de magneți, hârtiuțe, poze și mâzgălelele micilor noștri artiști în devenire. În sensul acesta, și frigiderul participă la procesul de sfințire a familiei, reprezentând probabil un loc simbolic al acesteia.

De aceea, sper din toată inimă că aceste pagini ne vor ajuta să privim cu alți ochi familiile noastre și să redescoperim o sfințenie chemată a-și dezlănțui întreg potențialul nu sub forma unui idealism abstract, ci pornind tocmai de la ceea ce avem la îndemână.

Luigi Maria Epicoco

1.

CHEMAREA LA SFINȚENIE ÎN CADRUL FAMILIEI¹

Cea dintâi intervenție a mea va încerca să clarifice, sau cel puțin să scoată în evidență acele provocări ce țin mai ales de o definiție a sfințeniei în cadrul familiei, de o reflecție teoretică și teologică asupra ei. În cea de-a doua parte, vom trece la dimensiunea practică a chestiunii, și anume vom încerca să ne punem întrebarea care instrumente sunt în măsură a ne ajuta să trăim sfințenia în interiorul familiei. Din motive ce țin de vocația mea, nu voi vorbi în calitate de martor direct, dar sper să vă spun lucruri care să reușească să facă o breșă înlăuntrul

---

¹ Primele două capitole din această lucrare reiau cele două relatări ținute dinaintea Adunării diecezane pe tema pastorație familiei, în Dieceza din Roma, la Sanctuarul Iubirii Divine, 5 mai 2019.

vostru, mai ales pentru că am speranța că îmi veți arăta multă răbdare în a accepta ceea ce vă zic aici, ca o provocare ce ia naștere, evident, din Evanghelie, iar nu dintr-o trăire de-a mea personală. Experiența mea e experiența celui care privește, vede, împărtășește și are legături cu multe persoane ce-și joacă propria viață, propria sfințenie tocmai în cadrul universului familiei. Întâi de toate, să nu uităm că și eu, la rândul meu, vin dintr-o familie. Cu toții suntem copiii cuiva, iar uneori ne este foarte greu să facem parte dintr-o familie, în sensul că nu întotdeauna aceste legături sunt niște legături sănătoase sau care au lăsat în noi urme bune; dimpotrivă, sunt situații când ele au lăsat în noi răni adânci. Ce-i sigur e faptul că în viață nu toți ne căsătorim, nu toți aducem pe lume copii, dar cu toții suntem copiii cuiva, adică noi toți ne tragem din cineva, am apărut pe lume în urma relației dintre două persoane. Așa că permiteți-mi să încep cu o întrebare importantă: „De unde-și ia familia materialul pentru sfințenie?” Trebuie să ne punem această întrebare, și anume cum să intrăm pe calea sfințirii de sine cu ceea ce avem la îndemână, iar nu cu ceea ce ar trebui în mod ideal să avem. Adesea, atunci

când ne uităm la propria viață și ne gândim la sfințenie, ne punem întrebarea: „Ești fericit?”, pentru că, în fond și la urma urmei, sfințenia are îndărătul ei această mare întrebare. Adevărul unei vocații îl măsurăm întotdeauna în funcție de această întrebare despre fericire, iar a fi fericiți nu înseamnă a nu avea probleme, a nu trăi pe propria piele nepotriviri, a nu trebui să ducem în spinare greul zilei. A fi fericiți înseamnă a le atrage celorlalți atenția că propria viață are un rost și un înțeles ce merg dincolo de ceea ce ni se întâmplă pe moment, dincolo de ceea ce provoacă greutate; da!, are menirea de a le atrage celorlalți atenția că viața are un rost și un înțeles. O persoană se simte fericită atunci când simte că tot ceea ce face are un rost și un înțeles, sau, cu alte cuvinte, un scop. Cea mai mare ispită cu care se confruntă toate vocațiile, nu doar cele familiale, este aceea de a gândi că pot fi fericite numai dacă întrunesc condițiile impuse de noi. În realitate, însă, ulterior ajungem să ne dăm seama că această viață nu seamănă aproape deloc cu ceea ce ne închipuim noi despre ea, astfel că pe de o parte părem a fi cuprinși de o puternică dorință de fericire, de sfințenie, dar pe de altă parte părem a ne trăi viața de zi cu zi în funcție

de împrejurări, fiind nevoiți să recunoaștem că există o distanță nemărginită între ceea ce ne dorim și ceea ce trăim de fapt. Personal cred că îndărătul întregii chestiuni se ascunde o problemă ce ține de privire. Știm prea bine că răul pătrunde în viața noastră nu atât prin aceea că ne face să săvârșim greșeli, adică noi suntem foarte influențați de faptul că răul face rău pentru că ne duce în păcat; într-adevăr, răul ne face să săvârșim tot felul de lucruri greșite, de activități greșite, dar acțiunea prin excelență diabolică a răului stă în pervertirea privirii noastre: răul își schimbă punctul de vedere. Este foarte adevărat că, din punct de vedere etimologic, termenii de „convertire” și „răsturnare de situație” fac trimitere la o schimbare de mentalitate. O persoană se convertește atunci când are un nou punct de vedere asupra aceleiași situații. O persoană se schimbă nu atunci când își schimbă viața cu o alta, ci când, întâi de toate, își schimbă privirea cu care se uită la propria viață. Așa că totul ține nu atât de o atentă privire îndreptată asupra condițiilor și a condiționărilor din propria noastră viață, trăită în concretețea ei de zi cu zi, cât întâi de toate de punerea acestei

întrebări: noi în ce poziție ne aflăm când ne uităm la propria viață?

Cea dintâi mare ispită peste care trebuie să trecem, atunci când căutăm să vorbim despre sfințenie, este aceea de a crede că, în fapt, calea sfințirii de sine nu începe de la ceea ce avem la îndemână, ci de la ceea ce ne închipuim noi că ar trebui să avem. Situația se aseamănă un pic cu aceea când ne întoarcem acasă și ne punem întrebarea: „Și-acuma ce-o să mănânc?”. Deschidem frigiderul și ne uităm ce avem în el. Și ne gândim ce să ne facem de cină în funcție de ceea ce avem atunci în frigider. Să ne închipuim acum, preț de-o clipă, că nu procedăm așa, ci că lăsăm frigiderul închis și ne punem întrebarea: „Și-acum ce-ai vrea să mănânci?”, „Păi, mi-ar plăcea să mănânc aia, sau aia...”. La care, poate, o voce în interiorul tău va comenta și-ți va zice: „Eu zic că cea mai bună mâncare din lume ar fi paste la cuptor, mmm!, cu mult parmezan” sau: „De ce tocmai felul ăla? Dacă vreau pui?” Și uite așa începem să vorbim cu noi despre tot felul de mâncăruri și dintr-o dată ne cuprinde pofta să mâncăm nu știu ce minunății sau bunătăți, dar de mâncat propriu-zis nu mâncăm nimic.

Marea noastră ispită e aceea de a ne închipui ce anume să mâncăm la cină fără să deschidem frigiderul: adică fără să luăm în considerare ceea ce avem la îndemână.

Nouă, creștinilor, ni se întâmplă câteodată să ne lăsăm cuprinși de această mare ispită: să spunem lucruri mari despre familie, să vorbim la modul ideal despre familie, dar aproape că nu punem deloc osul să ne străduim a pleca la drum cu ceea ce avem la îndemână. „Familia ar trebui să fie așa!”; tu însă va trebui să-ți închei socotelile cu soțul tău, cel din viața reală; cu soția ta, cea din viața reală; cu copiii tăi, cei din viața reală; cu serviciul tău, cel din viața reală; cu casa ta, cu rudele tale, cu toți cunoscuții tăi. Va trebui să-ți închei socotelile în funcție de ceea ce ai în frigider. Cea dintâi muncă grea de care trebuie să ne apucăm este aceea de a nu ne lăsa impresionați de tot soiul de discursuri despre sfințenie, atunci când acestea sunt deconectate de la ceea ce se află îndărătul vieții noastre, și nici să ne supărăm dacă, deschizând frigiderul, ne dăm seama că n-avem chiar toate ingredientele pe care le aveam în minte pentru o cină pe placul nostru. Sfinții nu sunt cei care

au toate ingredientele la dispoziție, ci sunt cei care, într-un fel sau altul, reușesc să fie creativi cu ceea ce au la îndemână. Se învârt în stânga și în dreapta și nu se lasă până nu fac la cină ceva bun de mâncare cu ceea ce găsesc în frigider. Aceasta înseamnă că fiecare dintre noi trebuie nu atât să se măsoare pe sine în funcție de niște idealuri mărețe, cât să se împace cu ceea ce are la îndemână, cu ceea ce îl înconjoară, cu ceea ce are la dispoziție înlăuntrul propriei sale vieți. Așadar, e foarte important să înțelegem că marea provocare, pe care Domnul ne-o lansează, este aceea de a ști să fim creativi folosindu-ne de ceea ce avem la îndemână. Poate că nu vom fi ca un sfânt anume, ca o familie anume sau ca într-o situație anume, probabil că niciodată nu ne vom duce să fim misionari în Africa sau în oricare alt colț al lumii, nu vom trăi nu știu ce mare dramă existențială, nu vom trece eroic peste orice încercare; când ne îndreptăm gândurile spre sfințenie, aceste aspecte de mai sus nu sunt deloc importante. Primul pas pe calea spre sfințire este acela să ne împăcăm cu gândul că trebuie să pornim de la ceea ce avem la îndemână. Această muncă de împăcare cu gândul că trebuie să pornim de la ceea ce avem

la îndemână, adică, de fapt, cu realitatea, nu ține nici 10 minute, nici cât o simplă întâlnire, nici preț de o săptămână sau pe toată perioada pregătirii pentru căsătorie a cuplurilor, nu ține nici cât timp ține logodna. Am putea spune că e ceva ce ține mult mai mult, ani buni, ba câteodată chiar întreaga noastră viață. Viața ne-o trăim, întâi și întâi de toate, căutând să ne împăcăm cu ceea ce avem la îndemână. Abia în clipa în care ne-am pornit la drum acceptând ceea ce avem la îndemână, putem și să ne punem întrebarea care e voința lui Dumnezeu. De fapt, Domnul nu ne cere să facem lucruri care nu au legătură cu realitatea în care trăim, Domnul nu ne cere să dăm socoteală de situații care nu privesc concretețea vieții noastre de zi cu zi. Cuiva care nu are picioare, nu-i cere să meargă la Olimpiadă și să câștige medalia de aur la proba de alergat; cuiva lipsit de un lucru anume, nu-i cere să trăiască în funcție de lucrul care-i lipsește. În schimb, ne cere să scotocim prin ceea ce avem ca să ajungem a înțelege care este cea mai bună modalitate, pentru noi, de a fi fericiți, care este cea mai bună manieră de a pricepe că ceea ce avem la îndemână e totodată și ceea ce dă rost și înțeles vieții noastre. Când,

însă, îți dai seama că ceea ce ai la îndemână nu-ți place și nu corespunde tuturor judecăților pe care ți le-ai făcut, atunci începi să-ți închipui o altă viață, să-ți închipui o altă condiție: evadezi din realitate. Până și creștinismul în sine poate ajunge să fie o mare ispită. Urmăm o anumită formă de cateheză, sau trecem printr-un anumit proces de formare, unde dăm peste niște discursuri foarte îndepărtate de realitatea în care trăim, dar care ne oferă, într-un fel sau altul, iluzia că le-am putea aplica și în cazul vieții noastre. Se întâmplă să nu ne folosim așa cum trebuie de creștinism atunci când acesta ne îndepărtează de ceea ce avem la îndemână și ne face să ne concentrăm asupra a ceea ce ar trebui, la modul ipotetic, să trăim în cadrul familiilor noastre, în cadrul situației noastre concrete. Aceasta este marea diferență dintre concretețea faptului de zi cu zi și ideologie. Pentru a fi sfinți e nevoie să fim concreți până la capăt, iar nu idealști. Prin urmare, trebuie să fim foarte atenți să nu facem din familie o ideologie, să nu vorbim despre familie doar la modul ideal. Trebuie să ne punem întrebarea ce anume înseamnă a ne da seama că tot ceea ce trăim are un sens, are un înțeles; a descoperi

că Domnul se ascunde îndărătul a ceea ce avem noi la îndemână. Din clipa în care Isus a intrat în lume, din clipa în care s-a întrupat, logica întrupării ne spune că rostul și înțelesul profund al vieții noastre nu se află undeva dincolo, nu se află la capătul experienței noastre umane. Rostul și înțelesul vieții noastre se află aici și acum, sub ochii noștri. Marea muncă ce-o avem de depus constă în a scotoci, aici și acum, pentru a afla care anume e rostul vieții noastre. Sfințenia înseamnă a învăța să scotocești prin ceea ce ai la îndemână, ca să ajungi a înțelege că tocmai prin ceea ce-ți este dat a trece în clipa de față a vieții tale se află marele înțeles merit a-ți umple viața de rost.

Cea de-a doua cale pe drumul sfințirii este următoarea: atunci când îți descoperi vocația, descoperi și un drum concret de a ajunge la ea, un drum prin care Domnul pătrunde în viața ta. Putem fi convinși de toate lucrurile din lume, dar în fond și la urma urmei cea mai interesantă întrebare pentru noi este aceasta: „Cum trăim noi la modul concret?” Avem nevoie de concretețe în viața noastră. Teologia îi dă acestei concreteți numele de „trupul lui Cristos”. Nu există nimic

altceva merit a ne face mai conștienți de această idee decât *trupul* lui Cristos. A învăța Evanghelia nu înseamnă a învăța pe de rost niște idei, ci înseamnă a întâlni tu, personal, *în trup*, persoana lui Cristos. Peste vocație, indiferent care, dăm abia atunci când dăm, la modul concret, peste modalitatea de *a atinge trupul lui Cristos*. În viața de căsătorie, trupul lui Cristos este persoana pe care o iubesc. În sacramentul căsătoriei, soțul e, pentru soție, trupul lui Cristos, iar soția e, pentru soț, trupul lui Cristos. Dacă eu, la modul concret, îl ating pe Cristos în persoana pe care o iubesc, nu trebuie să mă apuc a căuta altceva, ci trebuie doar să redescopăr această relație ca fiind cea mai importantă și mai plină de rost pentru viața mea. Trupul lui Cristos nu-l găsesc, în esența lui, altundeva decât în vocația pe care o trăiesc, pentru că locul în care sunt de obicei, atins la modul concret de către Cristos, e însăși relația prin care trec. E ca și cum eu, care sunt preot, aș căuta să găsesc trupul lui Cristos în afara slujirii mele, să-l găsesc undeva unde m-aș apuca să fac altceva. Lucrurile obișnuite pentru mine, ca preot, reprezintă modalitatea concretă prin care sunt atins și ating, la rândul-mi, trupul lui Cristos. Dacă, așadar, Cristos vă atinge, vă mântuie – iar